

1980, 1. června – Sdělení VONS č. 186 „Vyvlastnění domu signatářů Charty 77“ o vyvlastnění usedlosti v Nové Vísce patřící Vendelínu Laurenčíkovi a Ivanu Černegovi.

Rozhodnutím odboru výstavby a územního plánování ONV Chomutov ze dne 13. 2. 1980 byla vyvlastněna spolu s příslušnou stavební parcelou usedlost č. 4 v obci Nová Víska, okr. Chomutov.¹ V této usedlosti, která patřila Vendelínu Laurenčíkovi a Ivanu Černegovi, žije již tři roky vzdor neustálým šikanám ze strany policie a státních orgánů několik spřátelených rodin mladých lidí, kteří se zde pokoušeli vybudovat zázemí pro svoje nekonformně laděné pojetí života (srv. článek Případ Nová Víska v Infochu z r. 1980).²

Vyvlastnění provedl ONV Chomutov na základě usnesení Rady civilní obrany okresu Chomutov ze dne 22. 9. 1979 podle vládního nařízení č. 42/1961 Sb. pro „účely obrany státu“.³ V tomto případě není ani nutné specializovat věcný důvod vyvlastnění. Když spoluvlastníci žádali jeho uvedení, byli odkázáni na ustanovení § 4/1 zmiňovaného vládního nařízení, které praví: „V řízení o vyvlastnění státu k účelům obrany státu je příslušný ONV povinen učinit všechna opatření k utajení skutečností, souvisejících s vyvlastněním.“

Proti rozhodnutí ONV o vyvlastnění se spoluvlastníci odvolali. Jejich odvolání však bylo rozhodnutím Severočeského KNV ze dne 12. 3. 1980 zamítnuto. Je charakteristické, že po celou dobu vyvlastňovacího řízení (tj. prakticky od září 1979 dodnes) bylo spoluvlastníkům znemožněno pod různými záminkami nahlédnutí do spisu. Z formulace rozhodnutí o odvolání Severočeského KNV dále vyplývá, že spis vůbec neobsahuje potvrzení ministerstva národní obrany nebo ministerstva vnitra o tom, že objektu je třeba v zájmu obrany státu. (Toto potvrzení je v daném případě nezbytné, což plyne z formulace § 2 odst. 2 písm. d vládního nařízení č. 42/1961 Sb.)

Lze tedy konstatovat, že příslušné orgány nerespektovaly při vyvlastňování nemovitosti ani samotné vládní nařízení č. 42/1961 Sb., což potvrzuje podezření, že širokých formulací tohoto zákona bylo prostě zneužito k postihu nekonformních občanů a ke znemožnění jejich aktivity v oblasti druhé kultury, zejména uvážíme-li, že okolní těsně sousedící nemovitosti, které patří jiným soukromým osobám, takto postiženy nejsou.

Informace o Chartě 77, r. 3, 1980, č. 9, s. 9.

POZNÁMKY

- ¹ Již 5. 5. 1978 podal ONV Chomutov Okresnímu soudu v Chomutově žalobní návrh proti Vendelínu Laurenčíkovi, Ivanu Černegovi a Jiřímu Reifovi na prohlášení kupní smlouvy na objekt usedlosti Nová Víska v katastrálním území Místo č. p. 4, okr. Chomutov, a parcelou č. 444/1, za neplatnou podle § 39 Občanského zákoníku. Důvodem pro podání žalobního návrhu byla skutečnost, že MNV Místo, který původně kupní smlouvu schválil, nyní protestoval proti tomu, že „*byl dotazník a čestné prohlášení doplněné o dalšího navrhovatele Ivana Černegu, k němuž se tak MNV neměl možnost vyjádřit a s jehož výběrem v postavení nabyvatele nesouhlasí*“, viz in: LP, Sb. VONS, inv. č. 59, sign. III/1, kart. 18.
- ² Usedlost Nová Víska v okrese Chomutov (zvaná Barák) byla zakoupena v roce 1978 dvanácti podílíky, kteří složili vklad 5000 Kčs. Byli jimi Pavel Berka, Ivan Černega, Jiří Černega, Karel Havelka, Štefan Hiroš, Jan Hric, Vladimír Hrubý, Jiří Chmel, Jaroslav Chnapko, Vendelín Laurenčík, Antonín Pojar a Miroslav Skalický, později přistoupil František Stárek. Oficiálními majiteli byli Ivan Černega a Vendelín Laurenčík. Usedlost měla sloužit komunitnímu životu a pěstování alternativních kulturních akcí, zejména koncertů undergroundových kapel. Podrobněji k tomu viz v článku „Případ Nová Víska“, in: *Informace o Chartě 77, r. 3, 1980, č. 3, s. 9–13*; též ČERNEGA, Jiří: *Sedmdesátá léta v Čechách. Vzpomínky účastníka podzemního dění, Britské listy*, 26. 9. 2005 (přetisk z *A-kontra*, 2005, č. 3), www.blisty.cz/art/25137.html [28. 2. 2014], kapitola „Barák Nová Víska“; dále KOSTŮR, Jiří: *Satori v Praze*, Praha 1993; STÁREK ČUŇAS, František – KOSTŮR, Jiří: *Baráky. Souostroví svobody*, Praha 2010, s. 252–301.
- ³ Jedná se přesně o vládní nařízení č. 42/1961 Sb. z 22. 4. 1961 o vyvlastnění k účelům obrany. *Sbírka zákonů Československé socialistické republiky*, r. 1961, s. 129–130.